

MAS-002-001609

Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Accounting & Finance - Paper - VI

(New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001609

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1 (i) શાસક કંપની : 'A' લિમિટેડ અને ગૌણ કંપની : 'B' લિમિટેડ. 20

(ii) 'A' લિ. તેના વાર્ષિક હિસાબો તા. 31-3 ના રોજ તૈયાર કરે છે, જ્યારે 'B' લિ.ના વાર્ષિક હિસાબો તા. 31-12 ના રોજ તૈયાર થાય છે.

(iii) 'B' લિ.નું તા. 1-1-2013 ના રોજનું મૂડી માળખું નીચે મુજબ હતું :

ઈ.શેર મૂડી, દરેક રૂ. 10નો શેર 80,00,000

સામાન્ય અનામત 45,00,000

નફા-નુકસાન ખાતું (જમા) 18,00,000

(iv) 'A' લિ.એ તા. 1-1-2013 ના રોજ 'B' લિ.ના 6,00,000 ઈ. શેર રૂ. 90 ના ભાવે ખરીદ્યા હતા.

(v) 'A' લિ.એ તા. 1-1-2015ના રોજ 80,000 ઈ. શેર પ્રત્યેક રૂ. 120ના બજાર ભાવે વેચ્યા હતા.

(vi) 'B' લિ. ના નફા અને ડિવિડન્ડની વિગતો નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	નફો રૂ.	ડિવિડન્ડનો દર
2013	12,00,000	12%
2014	22,00,000	15%
2015	18,00,000	18%
2016	25,00,000	21%

(vii) તા. 1-1-2017 થી 31-3-2017 સુધીમાં 'B' લિ.ને ત્યાં નીચેના ફેરફાર થયા હતા :

- 'B' લિ.એ રૂ. 14,50,000 ના 9%ના ડિબેચર બહાર પાડ્યા હતા.
- 'B' લિ.એ રૂ. 18,50,000ની કિંમતનું એક વધારાનું યંત્ર ખરીદ્યું હતું.

ભારતીય કંપનીધારાની કલમ-212 મુજબનું તા. 31-3-2017 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના 'A' લિ.ના હિસાબો સાથે જોડવાનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

1 C કંપની લિ.એ D કંપની લિ.ની શાસક કંપની છે. D લિ. માં C લિ.નું હિત 20 નીચે મુજબ છે :

(i) તા. 1-4-2014 ના રોજ D લિ.ની બાકીઓ નીચે મુજબ હતી :

રૂ.

- ઈ. શેર મૂડી, પ્રત્યેક રૂ. 10 નો શેર 40,00,000
- 12%ની પ્રેફ. શેરમૂડી પ્રત્યેક
રૂ. 100નો શેર 10,00,000
- સામાન્ય અનામત 22,00,000
- ન.નુ. ખાતું (જમા) 6,00,000

- (ii) તા. 1-4-2014 ના રોજ C લિ.એ D લિ. ના 2,40,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 60 ના ભાવે અને 3,000 12%ના પ્રેફરન્સ શેર તેની ભરપાઈ કિંમતે ખરીદ્યા.
- (iii) તા. 1-4-2015ના રોજ D લિ.એ તેના પ્રત્યેક બે ઇ. શેરદીઠ એક ઇ. શેર બોનસ શેર તરીકે તેના અનામત ભંડોળનું મૂડીકરણ કરીને આપેલા હતા.
- (iv) તા. 1-4-2016ના રોજ C લિ.એ D લિ.ના 60,000 વધારાના ઇ. શેર પ્રત્યેક રૂ. 90 ના ભાવે ખરીદી કરેલા હતા.
- (v) D લિ. ની નફા અને ડિવિડન્ડની વિગતો નીચે મુજબ હતી :

વર્ષ	નફો રૂ.	ડિવિડન્ડનો દર
2014-15	8,80,000	18%
2015-16	11,00,000	14%
2016-17	15,00,000	20%

- (vi) C લિ. અને D લિ. તેમના વાર્ષિક હિસાબો તા. 31મી માર્ચના રોજ તૈયાર કરે છે.
- ઉપરની વિગતો પરથી C લિ. ના વાર્ષિક હિસાબો સાથે જોડવાનું કંપનીધારાની કલમ-212 મુજબનું D લિ. ની માહિતી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

2 એક ચોક્કસ વસ્તુ તૈયાર માલમાં પરિવર્તન થતા પહેલાં ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર 20

થાય છે. નીચેની માહિતી ફેબ્રુઆરી-2018ના મહિનાની મેળવવામાં આવી છે.

ફેરબદલી કિંમત અથવા પડતર કિંમત પર નફો.

પ્રક્રિયા X : ફેરબદલી કિંમત પર 25%

પ્રક્રિયા Y : પડતર કિંમત પર 25%

પ્રક્રિયા Z : ફેરબદલી કિંમત પર 20%

વિગત	પ્રક્રિયા			તૈયાર માલ રૂ.
	X રૂ.	Y રૂ.	Z રૂ.	
શરૂનો સ્ટોક	1,10,000	88,000	66,000	1,50,000
વપરાયેલ માલસામાન	99,000	1,10,000	2,10,000	-
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	72,000	78,000	2,80,000	-
કારખાના ખર્ચ	80,000	1,80,000	1,84,000	-
આખર સ્ટોક	31,000	80,000	2,00,000	2,50,000
શરૂઆતના સ્ટોક પર આંતરપ્રક્રિયા નફો	-	18,000	22,000	65,000

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે.

ફેબ્રુઆરી 2018 દરમિયાન વેચાણ રૂ. 22,50,000 હતું.

તૈયાર કરો :

- (1) પ્રક્રિયા પડતરનાં ખાતાં તથા તૈયાર માલનું ખાતું
- (2) પાકા સરવૈયાના હેતુ માટે સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન.

અથવા

- 2 “E” વસ્તુ તૈયાર થતા પહેલાં ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. ‘F’ લિ.ના 20 ચોપડામાંથી નીચે મુજબની માહિતી મળે છે :

વિગત	પ્રક્રિયા		
	O રૂ.	P રૂ.	Q રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	2,00,000	3,00,000	1,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	3,00,000	2,00,000	4,00,000
આખર સ્ટોક	1,00,000	2,00,000	3,00,000

તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક રૂ. 2,10,000 હતો. દરેક પ્રક્રિયાની પડતરને બીજી પ્રક્રિયા ખાતે ફેરબદલી કિંમત પર 20% લેખે નફો ચઢાવીને બદલવામાં આવે છે. પ્રક્રિયા Qની પડતર પણ તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે તે જ કિંમતે લઈ જવામાં આવે છે.

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક રૂ. 21,00,000માં વેચવામાં આવે છે :

તૈયાર કરો :

- (1) દરેક પ્રક્રિયાના અને તૈયાર માલના સ્ટોકનું ખાતું
- (2) ખરેખર મળેલ નફો દર્શાવતું પત્રક.

- 3 ‘G’ હોટલમાં 150 સિંગલ રૂમ અને 50 ડબલ રૂમ છે. વર્ષના (350) બધા 15 દિવસોમાં તે બંને પ્રકારની રૂમો 90% ભરાયેલી રહે છે. સિંગલ રૂમના ભાડાના 196% જેટલું ડબલ રૂમનું ભાડું લેવામાં આવે છે. ખર્ચાઓનું પૃથક્કરણ નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે.

સ્થિર ખર્ચા :

– સિંગલ રૂમના દરેક દિવસના રૂ. 240

– ડબલ રૂમના દરેક દિવસના રૂ. 400

ચલિત ખર્ચા :

– સિંગલ રૂમના દરેક દિવસના રૂ. 400

– ડબલ રૂમના દરેક દિવસના રૂ. 660

ખરેખર રૂમ વપરાશના દિવસો દરમ્યાન જ ખર્ચ ગણતરીમાં લેવામાં આવે છે.

સિંગલ રૂમ અને ડબલ રૂમનું પ્રત્યક દિવસનું ભાડું એવી રીતે નક્કી કરો કે જેથી રૂમ ભાડું 50% સલામતી ગાળો પૂરો પાડે.

અથવા

3 “H & H” થિયેટર જયપુરના ચોપડામાંથી તા. 31-3-2017ના રોજ પૂરા 15 થતા વર્ષની નીચે મુજબની માહિતી મળે છે :

વિગત	રકમ રૂ.
ઘસારો	14,40,000
પગાર ખર્ચ (ત્રિમાસિક)	7,50,000
વહીવટી ખર્ચા.....	56,00,000
વીજળી અને ઓઈલ (માસિક)	5,00,000
કાર્બન ખર્ચ	16,50,000
જાહેરાત ખર્ચ (દ્વિમાસિક)	4,40,000
પ્રિન્ટિંગ ભાડું	31,90,000

વર્ષ દરમ્યાન દરરોજ ચાર ખેલ (શો) રાખવામાં આવે છે. થિયેટરની કુલ ક્ષમતા 1000 બેઠકોની છે, જેમાં સિલ્વર ક્લાસ 300 બેઠક, ગોલ્ડન ક્લાસ 500 બેઠક અને ડાયમંડ ક્લાસ 200 બેઠક છે. કુલ બેઠકોની 80% બેઠકોનો ઉપયોગ થાય છે. ત્રણેય ક્લાસને 1 : 2 : 4 ના પ્રમાણમાં ભાર આપવામાં આવ્યો છે. વર્ષના દિવસો 350 ગણવા.

જો મેનેજમેન્ટ કુલ આવક પર 50% વળતરની અપેક્ષા રાખતું હોય તો દરેક ક્લાસદીઠ ટિકિટનો દર નક્કી કરો.

4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ)

15

- (1) નફાનું પુનઃરોકાણ
- (2) હેજિંગ
- (3) સ્વેપ
- (4) બુક બિલ્ડિંગ
- (5) ભારતીય ઔદ્યોગિક નાણાકીય નિગમ
- (6) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ.

ENGLISH VERSION

- 1 (i) Holding Co. : 'A' Ltd. and Subsidiary Co. : 'B' Ltd. **20**
- (ii) 'A' Ltd. completes its accounting year on 31st March and 'B' Ltd. completes its accounting year on 31st December.

- (iii) The capital structure of 'B' Ltd. as on 1-1-2013 was as under :

Rs.

– Equity share capital	
(each share of Rs. 10).....	80,00,000
– General Reserve	45,00,000
– Profit and Loss Account (Credit)	18,00,000

- (iv) 'A' Ltd. acquired 6,00,000 equity shares of 'B' Ltd. at a price of Rs. 90 on 1-1-2013.
- (v) The 'A' Ltd. sold 80,000 equity shares on 1-1-2015 at market price of Rs. 120 per share.
- (vi) The profit and the equity dividend of 'B' Ltd. were as under :

Year	Profit Rs.	Rate of Dividend
2013	12,00,000	12%
2014	22,00,000	15%
2015	18,00,000	18%
2016	25,00,000	21%

(vii) Alteration in 'B' Ltd. has been occurred from 1-1-17 to 31-3-2017 were as under :

- 'B' Ltd. issued 9% debentures of Rs. 14,50,000
- 'B' Ltd. Purchased a machine of Rs. 18,50,000

Prepare statement to be attached with the final accounts of 'A' Ltd., according to Section-212 of Indian Company Act, from above information.

OR

1 'C' Co. Ltd. is a holding Co. of 'D' Ltd. 'C' Ltd. controlling interests in 'D' Ltd. are as under : **20**

(i) The capital of 'D' Ltd. as on 1-4-2014 was as under :

	Rs.
- Equity share capital	
(share of Rs. 10 each)	40,00,000
- 12% Preference share capital	
(share of Rs. 100 each)	10,00,000
- General Reserve Fund	22,00,000
- P & L Account (Credit).....	6,00,000

- (ii) On Dt. 1-4-2014 'C' Ltd. acquired 2,40,000 equity share of D Ltd. at a market price of Rs. 60 per share and 3,000, 12% preference share at its paid up value.
- (iii) On at 1-4-2015 'D' Ltd. issued one bonus share (equity) for every two equity share held by capitalizing the reserve fund.
- (iv) The 'C' Ltd. acquired additional 60,000 equity shares of the 'D' Ltd. on Dt. 1-4-2016 at market price of Rs. 90 per share.
- (v) The profit and the equity dividends of the 'D' Ltd. were as under :

Year	Profit Rs.	Equity Dividend
2014-15	8,80,000	18%
2015-16	11,00,000	14%
2016-17	15,00,000	20%

- (vi) The 'C' Ltd. and 'D' Ltd. prepare its final accounts on 31st March.

Prepare statement to be attached with the final accounts of 'C' Ltd. according to Section-212 of Indian Company Act.

- 2 A certain product passes through three processes before 20
it is transferred to finished stock.

The following informations is obtained for the month of
February 2018 :

Profit on transfer price or cost price.

Process X : 25% on Transfer price.

Process Y : 25% on Cost price

Process Z : 20% on Transfer price

Particulars	Process			Finished Goods
	X Rs.	Y Rs.	Z Rs.	Stock Rs.
Opening Stock	1,10,000	88,000	66,000	1,50,000
Material consumed	99,000	1,10,000	2,10,000	-
Direct Wages	72,000	78,000	2,80,000	-
Factory Expense.	80,000	1,80,000	1,84,000	-
Closing Stock	31,000	80,000	2,00,000	2,50,000
Inter process profit for Opening stock	-	18,000	22,000	65,000

Stock of process are valued at prime cost, sales during
Feb. - 2018 were Rs. 22,50,000.

Prepare :

- (1) Process cost Account and finished goods stock Account.
- (2) Stock valuation for Balance Sheet purpose.

OR

- 2 “E” product passed through three processes before it is transferred to finished stock. The details of ‘F’ Ltd. is given below : **20**

Particulars	Process		
	O Rs.	P Rs.	Q Rs.
Direct Material	2,00,000	3,00,000	1,00,000
Direct Labour	3,00,000	2,00,000	4,00,000
Closing Stock	1,00,000	2,00,000	3,00,000

The closing stock of finished goods was Rs. 2,10,000.

The output of each process is transferred to next process at a price, which gives the profit of 20% on transfer price. The output of the third process (Q) is also transfer to finished goods stock at the same rate of profit.

The stock of each process is valued at prime cost.

The finished goods stock was sold at Rs. 21,00,000.

Prepare :

- (1) Process Account and finished goods stock Account.
- (2) Statement showing actual realized profit.

- 3** In 'G' Hotel, there are 150 Single rooms and 50 Double rooms. During all day (350) at the year, both type of rooms are occupied 90%. Double rooms rent is charged at 196% of Single rooms rent. Analysis of expenses gives the following informations : **15**

Fixed expense :

Single room Rs. 240 per day

Double room Rs. 400 per day

Variable expense :

Single room Rs. 400 per day

Double room Rs. 660 per day

Expenses are to be considered only for the day of actual usage.

Determine the room rent per day of Single room and Double room in such a manner that room rent provides a safety margin of 50%.

OR

- 3** From the books of “H & H” Theatre, Jaipur following **15**
 informations is obtained for the year ended on
 31-3-2017 :

Particulars	Rs.
Depreciation	14,40,000
Salary Exp. (three months)	7,50,000
Administrative Exp.	56,00,000
Electricity and Oil Exp. (Monthly).....	5,00,000
Carbon Exp.	16,50,000
Publicity Exp. (Two Months)	4,40,000
Printing Rent	31,90,000

There are daily 4 shows during the year. Total seat capacity of the theater is 1000 seats. In which Silver class 300 seats, Golden Class 500 seats, and Diamond class 200 seats. 80% of total seats are used. There classes are given weightage in proportion of 1 : 2 : 4. Consider 350 days in a year.

If the management expect return of 50% on total income, determine the rate per person for ticket of each class.

4 Write short notes : (any **three**)

15

- (1) Ploughing Back of Profit
  - (2) Hedging
  - (3) Swaps
  - (4) Book Building
  - (5) Industrial Finance Corporation of India
  - (6) Mutual Fund.
-